

L'esquelet fantasma de Palma

El Govern balear i l'Ajuntament de Palma aturen les obres del Palau de Congressos i de l'hotel adossat perquè no tenen diners per a acabar-los.

Havia de ser la gran aposta per a un nou model de desenvolupament turístic. I tanmateix corre el seriós risc de quedar com un esquelet fantasmagòric en plena entrada de Palma. El Palau de Congressos, i l'hotel de luxe adossat, que havia de ser objecte de desig de moltes empreses que voldrien explotar-los, segons deien els impulsors del projecte, en realitat no té ni un sol prenent. Per dues vegades el concurs per a gestionar-lo s'ha declarat desert i com que, a més, les arques públiques estan d'allò més seques, tant el Govern com l'Ajuntament de Palma s'han posat d'acord i han aturat les obres de l'enorme complex.

Obres aturades. El divendres dia 20 de juliol es reunien d'urgència el conseller de Turisme del Govern, Carlos Delgado, i el tinent de batlle de l'Ajuntament de Palma, Álvaro Gijón. A l'ordre del dia només tenien un punt: discutir quina sortida podria haver-hi al fet que per segona vegada havien de declarar desert el concurs d'adjudicació de la gestió futura del Palau de Congressos i de l'hotel annex. Constataven que no n'hi havia, de sortida. Que l'única empresa que s'havia presentat al concurs, Melià International Hotels, declinava qualsevol obligació de pagament del cànon inicial –condició sense la qual les institucions no acceptaven cap oferta–

D'esquerra a dreta, panoràmica de com queda el Palau de Congressos, i al fons –amb les façanes ja recorbertes de plaques de color beix– l'hotel adossat que havia de ser de màxim luxe. L'un i

de 8 milions d'euros a canvi dels 40 anys d'explotació. Davant la negativa empresarial a pagar el cànon, la resposta institucional havia de ser la que fou. No, gràcies. Aleshores, sense cap empresa que pugui gestionar el futur complex, Govern i ajuntament havien de fer front a l'acabament de les obres sense saber si algú se sentiria interessat en la gestió futura. I això enmig d'una conjuntura marcada per l'escassa disponibilitat de diners. El resultat de tot plegat fou que Delgado i Gijón anunciaren "l'aturada de les obres".

La situació ara és complicada. L'estructura de l'obra no pot restar molt de temps tal com està perquè el perill de degradació en faria incrementar el cost. Però tampoc hi ha disponibilitat econòmica. Es deuen 32 milions a l'empresa constructora, Acciona. Una de les opcions de l'ajuntament i Govern és negociar amb aquesta empresa perquè accepti la paralització i que s'ocupi del tancament de les façanes de l'edifici –amb un cost calculat d'uns 2 o 3 milions– per evitar la degradació. Si s'aconsegueix, això donaria un temps a les institucions per endavant per a negociar amb bancs –per a finançar– i empreses –per a gestionar– per mirar de trobar una solució.

Val a dir que no és la primera vegada que les obres d'aquesta infraestructura s'aturen. Ja durant el mandat municipal anterior –de la socialista Aina Calvo, 2007-2011– es paralitzaren quan el Grup Barceló es va desfer del seu compromís de ser el gestor futur del complex. Enmig de la incipient crisi econòmica i sense tenir a les institucions un interlocutor de la seva confiança –com sí que havia estat el PP, quan s'engegà la idea–, el grup hotelier s'estimà més abandonar el projecte. Coincidint amb la fuga, les obres sofriren un increment de cost a què l'ajuntament no podia fer front. La intervenció del Govern permeté seguir amb la construcció. Però pareix que l'obra està maleïda i ara, de bell nou, s'atura.

El tinent de batlle Álvaro Gijón, però, vol ser optimista. Assegurava la setmana passada que l'ajuntament ja ha iniciat converses amb entitats financeres per mirar d'obtenir el finançament d'uns 70 milions addicionals que són els que es calcula que caldria per a acabar definitivament les obres. Segons el regidor, podria ser també "que les institucions possessin més diners públics, tot i que hi ha moltes restriccions". La possibilitat pareix més un desig que no una factible

l'altre queden aturats. Imatge de detall del Palau de Congressos que queda inacabat, a l'entrada de Palma, a prop de la Seu –al fons a l'esquerra–: una negativa imatge turística.

realitat futura ja que tant l'ajuntament com el Govern estan en una situació financera terrible. Ja tendran prou feines de trobar uns bancs que els deixin els 70 milions d'euros requerits, si és que en troben.

Un esquelet. Des del PP no acaben d'encaixar la resposta que tant l'empresa Melià com la resta d'empreses hoteleres han donat al Palau de Congressos. És a dir, que no s'hi han interessat per res. Fins i tot el batlle de Palma, Mateu Isern, un home molt moderat en les seves declaracions, deia la setmana passada que se sent "sorpès" per "la manca d'interès demostrada [en la gestió del complex] per part del sector turístic mallorquí", en evidents referències a les grans empreses hoteleres. També el portaveu del PSOE, l'ex-batllessa Aina Calvo ha lamentat que "cap hoteler es vulgui implicar" en la gestió, "quan en canvi sempre han exigit aquesta infraestructura, i ara que la iniciativa pública els hi fa, actuen així".

La situació és estrambòtica. És una infraestructura caríssima, del pressupost final de la qual, calculat en 112 milions d'euros, encara resta per finançar la gran majoria, 70 milions, que ningú no sap

d'on poden sortir. Que ha sofert per problemes econòmics dues aturades i que fa ja quatre anys que va construint-se. Malgrat el gran cost, la iniciativa pública assumí l'obra per mor de les peticions del sector hotelier que des de feia almenys una dècada i mitja exigia un Palau de Congressos, i ara que es veu que podria ser una realitat, cap empresa hotelera no es mostra interessada a gestionar-lo.

La teoria que animà a la construcció del Palau de Congressos era que Palma podria imantar la celebració de molts esdeveniments internacionals d'aquesta mena. Les institucions estaven receloses davant les peticions empresarials. Malgrat que en públic tots els partits deien compartir els anhels d'hotelers i d'altres empresaris, en privat ningú no ho acabava de veure gaire clar. Però finalment Jaume Matas, durant la seva segona presidència (2003-2007), en què s'obsedí a crear infraestructures –tant si eren necessàries com si no: carreteres, autopistes, Metro de Palma, hospital de referència de Son Espases, el no iniciat Palau d'Òpera...– donà llum verda a l'aventura: el 19 de febrer de 2007 s'aprovà el projecte. El Grup Barceló –d'hoteleria– s'hi implicà a fons des del principi. Com que Palma no comptava amb una oferta hotelera de

gamma alta per a donar allotjament als futurs congressistes, doncs es decidí de construir també l'hotel adossat al Palau. En conjunt, un complex impressionant just a devora la mar, aferrat a l'autovia d'entrada a Palma des de l'aeroport i que seria, per així dir-ho, la targeta de presentació de la ciutat a milions de turistes. El disseny va anar a càrrec del prestigiós arquitecte navarrès Patxi Mangado. Tot pareixia, doncs, augurar que en poc temps Palma comptaria amb aquesta infraestructura.

Quan PSOE, Bloc (PSM, EU, Verds i ERC) i UM arribaren el 2007 al Govern i l'Ajuntament de Palma, donaren continuïtat al projecte. I iniciaren les obres, el 2 de juny de 2008. Quan el PP l'any passat tornà a guanyar les eleccions assolí el Govern i l'ajuntament. Acabar el Palau de Congressos es convertí en prioritari perquè considerava que era una infraestructura essencial per a l'estratègia turística futura.

La realitat, però, ha marcat la paràlització de les obres. Ara, un enorme esquelet que afecta l'urbanisme de la primera línia de Palma amenaça de restar inacabat per molt de temps.

Miquel Payeras